

MEMORANDUM SALUTI VOOR DIVERSITEITSBELEID 2014 - 2018

Aan de collegevormende partijen in de gemeente Utrecht.

Utrecht, 24 maart 2014

Geachte dames en heren,

Nu de verkiezingen achter de rug zijn, wacht u de taak om te komen tot de samenstelling van een nieuw college van B&W en tot het formuleren van een programma dat dit college de komende vier jaar gaat uitvoeren.

Saluti, het stedelijk adviesorgaan op het terrein van interculturalisatie in de Utrechtse multiculturele samenleving, wil hieraan graag een bijdrage leveren. We doen dat in de vorm van dit Memorandum met daarin een serie aanbevelingen op verschillende beleidsterreinen. We spreken graag de wens uit dat onze aanbevelingen straks op enigerlei wijze terug te vinden zijn in het nieuwe College- werkprogramma.

1. Houd aandacht voor diversiteit als onderdeel van het gemeentelijk beleid en ga door met het programma Doorlopend Divers

In de afgelopen collegeperiode was op het terrein van diversiteitbeleid de notitie Doorlopend Divers richtinggevend. Uitgangspunt hierbij was dat alle inwoners van Utrecht mee kunnen doen aan de maatschappij, ongeacht leeftijd, opleiding, afkomst of (fysieke) beperking. En dat de gemeente blijvend aandacht heeft voor het bestrijden van uitsluiting en intolerantie. Saluti waardeert de inzet van de gemeente op dit punt en in het bijzonder het werk van de verantwoordelijke wethouder. Wij vragen u om de notitie Doorlopend Divers ook de komende vier jaar als richtsnoer te hanteren voor het gemeentelijk handelen en ook in de nieuwe raadsperiode een coördinerend wethouder aan te stellen die de verdere implementatie hiervan ter hand neemt. Dit vereist dat deze wethouder kan beschikken over voldoende budget om een aanjaagfunctie mogelijk te maken en onder meer de ambtelijk medewerkers waar nodig bij te scholen.

Ook pleiten wij ervoor dat reeds in elk hoofdstuk van het Collegewerkprogramma een diversiteitparagraaf wordt opgenomen en dat de gemeente een jaarlijkse voortgangsrapportage publiceert.

2. Vergroot de kansen van migrantenjongeren op de arbeidsmarkt

Begin deze maand verscheen een verontrustend rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau, waaruit bleek dat 28 procent van de niet-westerse jongeren werkloos is. Onder Marokkaanse jongeren is dat percentage zelfs 37 procent. Saluti beschouwt dit als potentieel explosief gegeven voor de samenleving. Grote groepen migranten jongeren staan hierdoor aan de kant, met alle mogelijke risico's van dien: een cultuur van zij tegen wij, een negatief zelfbeeld onder migranten jongeren en het gevoel niet welkom te zijn in deze samenleving. Dit vraagt ook van het gemeentebestuur om een krachtdadige aanpak. Die moet zich richten op het nog sterker tegengaan van schooluitval en op het verkrijgen van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt door iedere jongere. Maar minstens zo belangrijk is het scherp bestrijden van discriminatie op de arbeidsmarkt. De gemeente kan hierin zelf een rol spelen door in haar aannamebeleid juist aan migranten jongeren de voorkeur te geven bij een gelijke geschiktheid. Wij vragen u met klem om in samenspraak met sociale partners en het onderwijs tot een voortvarende aanpak te komen om de kansen van migranten jongeren op de arbeidsmarkt te vergroten. Op dit punt dient het eerder vastgestelde Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid te worden aangescherpt.

3. Ga de segregatie in het basisonderwijs zoveel mogelijk tegen

Saluti ziet de sociaal economische en ruimtelijke segregatie tussen kinderen uit verschillende milieus als belangrijke oorzaak van de segregatie in het onderwijs en ziet dat als problematisch.

De gemeente kan door gerichte voorlichting en door het hanteren van een vaste aanmelddatum voor leerlingen in het basisonderwijs bijdragen aan het tegengaan van deze segregatie. We vragen u op korte termijn op dit punt met maatregelen te komen.

4. Investeer in de aanpak van laaggeletterdheid en taalachterstanden

Om mee te kunnen doen in de Nederlandse samenleving is taalbeheersing een essentiële voorwaarde. Met name onder migranten is nog altijd sprake van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal. Daarom is het van belang dat de gemeente werkt aan zowel het voorkomen van taalachterstanden bij jonge kinderen in de voor- en voorschoolse educatie als aan het vergroten van de taalvaardigheid bij jongeren. Het programma 'Het Taaloffensief' van de gemeente Rotterdam kan daarbij als voorbeeld dienen.

5. Pak de armoede onder oudere migranten aan

Met name onder migrantenouderen is sprake van armoede. Het overgrote deel van de migranten van de zogenaamde 1^e generatie kan niet beschikken over een volledige AOW-uitkering en heeft onvoldoende kennis van allerlei regelingen en voorzieningen voor mensen met een minimuminkomen. Saluti realiseert zich dat de gemeente dit probleem niet echt kan oplossen, wel dringen we aan op gerichte voorlichting, bijvoorbeeld door de aanstelling van migranten inkomensconsulenten die op huisbezoek gaan en de betreffende ouderen ondersteunen bij het verkrijgen van aanvullende voorzieningen.

6. Heb aandacht voor de huisvesting van oudere migranten

Onder het motto 'Kwaliteit van wonen is kwaliteit van leven' brachten we onlangs samen met de Adviescommissie Ouderenbeleid een advies uit over de huisvesting van ouderen. Daarin vroegen we aandacht voor het feit dat het aantal oudere migranten in de komende periode meer dan evenredig zal toenemen in de komende periode. De voorheen vanzelfsprekende mantelzorg neemt ook bij hen af door hogere arbeidsparticipatie en arbeidscarrière van de kinderen. Ook ouderen zelf vinden steeds vaker dat ze geen last moeten zijn voor de kinderen.

Onder migranten- ouderen wil mogelijk een groter deel bij elkaar wonen. In het kader van de nieuwe ontwikkelingen zal hierop ingespeeld moeten worden.

Ouderen hebben behoefte aan sociale contacten in een veilige omgeving. Dat betekent onder andere voor migranten- ouderen dat er mogelijkheden gevonden moeten worden om in eigen sfeer activiteiten te kunnen ontwikkelen en/of er aan deel te nemen. Hiervoor is het nodig dat er ruimtelijke voorzieningen getroffen worden in de woonservice zones.

7. Bevorder cultuursensitief werken

Cultuursensitief beleid is van belang voor de samenstelling van de sociale buurtteams, die per buurt zou kunnen verschillen. Bij het aanbieden van collectieve/publieke voorzieningen zal hiermee rekening gehouden moeten worden. Te denken valt aan de programmering van dagbesteding.

Cultuursensitief werken is niet beperkt tot communicatieve vaardigheden, maar is er ook op gericht

daadwerkelijk passende hulp te bieden. Migrant- cliënten ervaren contact met instellingen nog te vaak als teleurstellend omdat hen geen concreet perspectief wordt geboden.

8. Ga iedere vorm van intolerantie en discriminatie tegen

Niet alleen op de arbeidsmarkt (punt 2) is er sprake van discriminatie, maar ook op andere terreinen en Saluti vraagt hiervoor de blijvende aandacht van de gemeente. Scholen, (gemeentelijke) instellingen, sportverenigingen en scholen dienen actief discriminatie te voorkomen. En het beleid gericht op de totstandkoming van Vreedzame Scholen en Vreedzame Wijken dient wat Saluti betreft, te worden voortgezet.

Daar waar sprake is van discriminatie, bijvoorbeeld in de horeca, bepleit Saluti het intrekken van vergunningen, het stopzetten van eventuele subsidies en het ontzeggen van gemeentelijke faciliteiten bij herhaald in de fout gaan. Ook dient de gemeente geen zaken meer te doen met bedrijven die zich aantoonbaar aan discriminatie hebben schuldig gemaakt.

Tenslotte

We hopen met deze aanbevelingen een bijdrage te leveren aan een gemeentelijk beleid dat recht doet aan de diversiteit in onze stad en dat iedereen de kans geeft om mee te doen aan de maatschappij. Daarmee willen we niet de indruk wekken dat er de afgelopen jaren op dit terrein niets is gepresteerd. Nee, er is hier en daar sprake van een goede aanzet, maar het kan beter en we rekenen op u als gemeentebestuurders om het ingezette beleid voort te zetten en op een aantal punten te intensiveren.

Zoals gezegd zijn we graag bereid tot het geven van een toelichting op de punten in dit Memorandum en we wensen u hoe dan ook een vruchtbare bespreking en rekenen op uw inzet voor een werkelijk inclusief gemeentelijk beleid.

Met vriendelijke hoogachting, namens Saluti,

Ditter Blom,
Voorzitter

Saluti
Stedelijk Adviesorgaan Interculturalisatie
www.utrecht.nl/saluti